

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA

Títol de l'assignatura (pla d'estudis): Filosofia de la condició humana

Subtítol de l'assignatura: Angoixa, sentit i desesperació.

Codi de l'assignatura: 30779

Tipus: Obligatòria Optativa Segons especialitat cursada

Nombre de crèdits (ECTS): 5 ECTS

Idioma en què s'imparteix: castellà

Professor/és responsable/s (curs 2011 - 2012): Pérez-Borbujo Álvarez, Fernando

Descriptor (màx. 5 línies):

L'angoixa s'ha constituït, d'una manera central en Kierkegaard, i fins al recent pensament existencialista (Heidegger, Sartre) i psicoanalític (Freud/Lacan), en l'estat d'ànim, la passió i l'impuls fonamental de l'existència humana, de la seva lògica vivent, de la seva lluita pel sentit i per salvar-se de la desesperació (Rank i Kierkegaard). Intentarem en aquest curs analitzar la condició humana des d'aquesta característica o categoria, l'angoixa, tan definitiva de l'essència humana.

Objectius formatius (màx. 5 línies):

1. Adquirir una visió exhaustiva del problema de l'angoixa en relació a la condició humana.
2. Establir els elements clau que determinen l'angoixa (naixement, mort, vertigen de la llibertat, intempèrie, cerca d'allò matricial, contingència, necessitat d'autotranscendència) en la recerca d'una nova definició de la condició humana.
3. Configurar juntament amb l'angoixa una possible sortida d'ella mitjançant els esbossos d'una filosofia de l'esperança o un art de la desesperació.
4. Redefinir la història de la filosofia des del punt de vista del paper de l'angoixa en la gènesi del pensament contemporani.

Competències generals i específiques associades a l'assignatura:**Competències generals:**

Capacitat d'articular un discurs complex. Capacitat de crítica i autocrítica. Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de raonament crític i inductiu.

Competències específiques:

Temes d'antropologia filosòfica i altres corrents de pensament sobre el subjecte. Dóna cabuda a reflexions monogràfiques sobre aspectes fonamentals i d'actualitat. Coneixements disciplinars. Coneixement de la producció cultural. Coneixement de tècniques i mètodes de treball propis de la disciplina.

Programa (màx. 10 temes):

- Tema 1. Angoixa, sentit i desesperació
- Tema 2. L'angoixa del naixement: el problema de l'inici
- Tema 3. Freud i Lacan: la pèrdua d'allò matricial
- Tema 4. Sloterdijk: cap a una ginecologia filosòfica
- Tema 5. Angoixa i llibertat: el problema moral i religiós
- Tema 6. L'angoixa de la llibertat en Schelling i Sartre
- Tema 7. L'angoixa davant la mort: el problema de la fi
- Tema 8. Heidegger i l'ésser per a la mort
- Tema 9. L'angoixa religiosa: lo absolut en Kierkegaard
- Tema 10. L'angoixa en relació amb l'inici i la fi: mite i escatologia

Metodologia d'ensenyament (màx. 5 línies):

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta dels hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més dels classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb tot el grup i la resta d'hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més de les classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

Criteris i procediments d'avaluació (màx. 5 línies):

La forma d'avaluació de totes els assignatures del màster és l'avaluació continuada. Segons els dictis normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF, l'avaluació continuada s'ha de basar en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'ha d'entendre pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Convindrà que aquestes fonts siguin objectivables i estiguin documentades. És podin afegir, a més a més, altres criteris com la participació en els discussions a classe. A causa que l'avaluació continuada és aquella que és realitza durant el període lectiu, tots els materials a avaluar en els assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura, període establert al calendari acadèmic de la UPF. Els dictis normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF estableixen que hi ha una única convocatòria per curs acadèmic per cada assignatura o activitat formativa.

L'avaluació de les assignatures del màster és continuada durant el trimestre. La nota es basa en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'entenen pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Es poden afegir, a més, uns altres criteris com la participació en les discussions a classe. Tots els materials a avaluar en les assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període de exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura.

Bibliografia seleccionada (màx. 10 ítems):

- Heidegger, M., *Ser y Tiempo*, F. C. E., México, 1971
- Heidegger, M., *¿Qué es metafísica?*, Alianza, Madrid, 2003
- Sloterdijk, P., *Esferas I*, Siruela, Madrid, 2003
- Hegel, G. W. F., *La ciencia de la lógica*, Ediciones Solar, Buenos Aires, 1993, 2 vols.
- Kierkegaard, S., *El concepto de angustia*, Espasa-Calpe, Madrid, 1982
- Kierkegaard, S., *La enfermedad mortal*, Trotta, Madrid, 2008
- Freud, S., *Inhibición, síntoma y angustia*, Biblioteca Nueva, Madrid, 2007, vol. 7
- Lacan, J., *La angustia*, seminario 10, Paidós, Barcelona, 1989
- Schelling, F. W. J., *Investigaciones sobre la esencia de la libertad humana y los objetos con ella relacionados*, Anthropos, Barcelona, 1988
- Sartre, J. P., *El ser y la nada*, Alianza, Madrid, 1989